

Lönsamma byggsystem

Våra byggsystem ger dig konkurrenskraft

Knauf Danogips ska ligga i framkanten av byggbranschen. Vi vet att vårt systemtänkande uppskattas av allt fler byggare och vi går nu från att vara en gips- och stålleverantör till en bred leverantör av produkter och tjänster till byggindustrin.

Vi jobbar inte bara målmedvetet med att ta fram nya och effektiva produkter. Vi utvecklar också byggplatslogistik och tar ett allt större miljöansvar genom att exempelvis minska spillet på byggarbetsplatserna. Våra produkter och tjänster laddas med mervärden som i slutändan betyder bättre lönsamhet för våra kunder, det vill säga återförsäljare och byggföretagen. Knauf Danogips väl beprövade systemlösningar innebär också en extra trygghet för husägarna. Ett bra exempel är vårt ventilerade fasadsystem Aquapanel Outdoor.

I det här numret av vårt nyhetsmagasin Xpress sätter vi fokus på DROS – Danogips ResursOptimeringsSystem för ett effektivare och lönsammare byggande. I tidningen berättar flera av våra kunder och kunders kunder om fördelarna med lägenhetsanpassade leveranser i rätt tid och på rätt plats. Byggtiden kortas, mängden spill minskar och kostnaderna hålls nere. Under de senaste åren har det i genomsnitt byggts 20 000–26 000 bostäder årligen i landet, men nybyggnadsbehovet uppskattas till cirka 40 000. Det finns alltså ett uppdämt behov av att bygga fler bostäder.

Därför är det viktigt att det rådande osäkra konjunkturläget inte bromsar nybyggnationen. Vi på Knauf Danogips vill dra vårt strå till stacken genom att erbjuda systemlösningar och tjänster som stärker våra kunders konkurrenskraft och som i slutändan sänker kostnaderna för bostadsbyggandet.

Besök oss på Nordbygg 20–23 mars 2012, monternummer C14:55.

Trevlig läsning och på återhörande!

Magnus Olofsson, CEO/Platschef

Innehåll

Knauf Danogips Xpress nr 2 2011

3

DROS ökar lönsamheten
åt Sången och Visan

Fokusera på logistiken
– inte bara på materialpriset

4

6

Rätt sak på rätt plats,
i rätt tid och i rätt format

Packat och klart
på Sommarro i Kristianstad

8

9

Först ut... och sist in
på Madicken i Malmö

Lastar in gips och stål
innan bjälklaget läggs på

10

11

ROT-projekt
i trång stadsmiljö

50 fuktskadade villor
fick nya ventilerade fasader

12

14

Spritmuseum slår upp
på nytt i K-märkta skjul

Kusin Vitamin
på löpande band

16

TEMA
DROS

DROS ökar lönsamheten och minskar miljöbelastningen

Att bygga med hjälp av DROS – Danogips Resurs-OptimeringsSystem – ger bättre totalekonomi i byggprojektet samtidigt som miljöbelastningen minskar. Byggtiden kortas, mängden spill minskar och kostnaderna hålls nere.

– DROS förbättrar lönsamheten för byggaren samtidigt som vi sparar miljön en massa restprodukter. Med måttanpassade gipsskivor och rätt monteringsmetoder slipper byggaren att betala dubbelt för den gips som hamnar på soptippen.

Mindre materialåtgång

Knauf Danogips försäljningschef Niklas Backman menar att det finns stora besparingsmöjligheter i byggbranschen. Men det

Niklas Backman.

gäller att fokusera mer på måttanpassning och monteringsmetoder, helt enkelt bättre planering, än enbart på komponenternas pris.

– Undersökningar har visat att DROS reducerar materialförbrukningen med 9–13 procent. Dessutom uppnår vi betydande rationaliseringsvinster på byggarbetsplatsen. Byggaren slipper en massa interna transporter och dyrbar materialhantering. Det blir mer tid över för värdeskapande arbete, säger Niklas Backman.

Skenande kostnader för deponi är ett annat tungt argument för DROS. I dag kostar det 1 200–1 500 kronor att köra ett ton

gips till soptippen. Så ska byggaren först betala för gipsskivor som han sedan ändå tvingas hantera som spill, blir totalkostnaden cirka 50 kronor per kvadratmeter.

Rätt monteringsmetoder

Niklas Backman poängterar att DROS inte bara handlar om måttanpassade gipsskivor. Minst lika viktigt är att använda rätt monteringsmetoder. Med felaktiga monteringsmetoder på en fyra meter lång vägg med en standarddörröppning ökar mängden spill med 20 procent. Kortare väggytor ger ännu mer spill.

– Beställer man i stället måttanpassade skivor över dörrar och under fönster och monterar gipsen från dörröppningen i riktning mot rummets hörnor minimeras

spillet. De fullängdsskivor som man får över i vegghörnen kan man ju använda på andra ställen, säger Niklas Backman.

Lönsamt för alla byggare Redan i dag har många större byggtreprenörer upptäckt fördelarna med DROS. Men Niklas Backman menar att fler byggare borde hoppa på tåget.

– Bättre planering, rätt mängdning och måttanpassning innebär förvisso en liten initial merkostnad. Men byggaren tjänar in den utgiften många gånger om när han ska summera totalekonomi för byggprojektet.

– Och DROS är inte bara förbehållet de riktigt stora projekten. Våra undersökningar och jämförelser har visat att vi kan hjälpa till att hålla nere kostnaderna även på ett vanligt villabygge, säger Niklas Backman.

LEVERANSER EFTER KL

Fokus inte bo

– Det är inte alltid den byggare som lyckas förhandla sig till det bästa inköpspriset som vinner. Nej, det är snarare den som planerar sitt byggprojekt i tid och som väljer de bästa logistiska lösningarna som uppnår bästa lönsamhet.

Det hävdar Peter Klingenberg teknisk konsult på Derome-ägda Göteborgs Byggar AB. Peter, som har ett förflutet som byggare på PEAB, övertalades i slutet på 1990-talet att börja på Göteborgs Byggaror.

– Det var ungefär samtidigt som företaget började marknadsföra leveranser efter klockan 16. När hantverkarna kom till arbetsplatsen på morgonen skulle gips, stål och allt annat som krävdes för att sätta igång jobbet finnas på plats, berättar Peter och fortsätter:

– Jag minns en byggare som envetet skulle pruta 25 öre på varje kvadratmeter gips. Vi gav honom rabatten och bjöd på utkörningen på kvällstid. Nästa gång brydde han sig inte om att diskutera 25-öringar. Han nöjde

SMART LOGISTIK

Med specialbyggda kranar lyfter Bygglogistik in lägenhetsanpassade gips- och stålleveranser i "rätt tid och på rätt plats". Det sparar mycket onödig och tidskrävande hantering på byggarbetsplatsen.

När nuvarande ägaren till Bygglogistik AB, Urban Wallin, i slutet på 1990-talet startade Göteborgs Byggvaror blev det början till ett helt nytt logistiktänkande inom byggbranschen. Urban Wallin nöjde sig inte bara med att sälja gips, stål och trä till byggarna. Hans affärsidé var att leverera produkterna direkt till arbetsplatsen "efter ordinarie arbetstid". Nu driver Urban Wallin Svensk Bygglogistik AB, medan Derome tagit över Göteborgs Byggvaror AB.

Urban Wallin, VD för Svensk Bygglogistik AB, lanserade byggmaterialleveranser "efter ordinarie arbetstid".

16.00 BLEV STARTSKOTTET

sera på logistiken ara på materialpriset!

sig om han bara kunde få leverans "som förra gången". Vi körde ut gipsskivor och regler och jag vill minnas att han inte protesterade när vi nu också betalt för inleveransen till byggarbetsplatsen.

DROS låg rätt i tiden

Ungefär samtidigt lanserade Knauf Danogips begreppet DROS – Danogips Resurs Optimeringssystem. Peter Klingenberg menar att detta låg helt rätt i tiden med mått- och lägenhetsanpassade leveranser. Spillet blev mindre, men framför allt

underlättades hanteringen på byggarbetsplatsen. Snickarna kunde ägna mer tid åt värdeskapande arbete än att leta efter rätt material.

– Intresset för våra tilläggstjänster blev snart större än själva materialförsäljningen och därför ändrade vi namn till Göteborgs Bygglogistik, fortsätter Peter Klingenberg.

År 2008 valde Urban Wallin att helt fokusera på bygglogistik och Deromekoncernen övertog materialförsäljningen och namnet Göteborgs Byggvaror. Men de båda företagen har inte

helt släppt banden med varandra utan samarbetar i rad olika projekt.

– Var och en gör vad den är bäst på, säger Emil Jonasson, platschef på Göteborgs Byggvaror. Vi gör mängdberäkningar och ser till att byggprodukterna finns på rätt plats och i rätt tid på byggarbetsplatsen. Ofta anlitar vi Bygglogistik för att lyfta in materialet efter ordinarie arbetstid.

Ger ökar lönsamhet

Peter och Emil är båda övertygade om att det är bättre plane-

ring som kan öka lönsamheten i byggbranschen.

– Intresset för logistiken ökar, men fortfarande är många byggare allt för fokuserade på materialkostnaden. Visst ska man ha ett bra pris på en produkt, men den verkliga lönsamhetsförbättringen när man med högre effektivitet. Undersökningar har visat att bara 40–50 procent av snickarens arbetstid är värdeskapande. Resten av tiden går åt till att leta efter och hantera material på byggarbetsplatsen.

Emil Jonasson poängterar därför hur viktigt det är med en god och tidig planering av materialförsörjningen till en arbetsplats. Det handlar om att mängda rätt, försäkra sig om transportöppningar och tillgänglighet på byggarbetsplatsen samt att få leveranserna i rätt tid och på rätt plats.

– Blir vi involverade som leverantör och logistikpartner i ett tidigt skede kan entreprenören fokusera på produktion och byggläggning. Det ger i slutändan en betydligt bättre lönsamhet för byggentreprenören än ett 25 öre lägre pris på gipsen!

Peter Klingenberg, Göteborgs Byggvaror och Kent Andersson, Tuve Bygg AB, diskuterar leveransplanering.

Emil Jonasson och Peter Klingenberg understryker hur viktigt det är att planera logistiken på byggarbetsplatsen redan i ett tidigt skede.

Magnus Bech och Samuel Lindén på Svensk Bygglogistik AB i Göteborg menar att det finns stora pengar att hämta i bättre logistik på byggarbetsplatsen.

Rätt sak på rätt plats,

Det är affärsidén för Svensk Bygglogistik AB som i dag är ett renodlat logistikföretag med kontor i Stockholm och Göteborg.

– Många byggarbetsplatser påminner tyvärr om ett enda stort "Memory-spel". Hantverkarna tvingas gå omkring och leta efter material i stället för att producera. Bristande planering och logistik fördyrar byggkostnaderna helt i onödan, säger Samuel Lindén, projektledare på Svensk Bygglogistik AB i Göteborg. Flera studier har visat att det värdeskapande arbetet på ett byggprojekt fördubblades när planeringen av materialförsörjningen kom in i ett tidigt skede. Samuel

Lindén är övertygad om att det går att nå ännu längre.
– Lägenhetsanpassade leveranser i rätt tid borde vara en självklarhet för alla byggentreprenörer, säger han. DROS, som Knauf Danogips tagit fram, är absolut rätt väg att gå.

Mer fokus på logistiken
Samuel Lindén och Magnus Bech, som jobbat med marknadsfrågor på Bygglogistik sedan 2006, är överens om att just logistiken fått, och framför allt

kommer att få, ännu större betydelse inom byggbranschen.
– Tidigare låg fokus bara på inköspriset. Nu inser allt fler att de stora pengarna finns att hämta i bättre planering av ett byggprojekt. Det handlar både om rätt material i rätt mängd och i leveransplanering. Material-

leveranserna måste synkroniseras med produktionen, säger de båda.

– Därför är det viktigt att vi kommer in tidigt i ett projekt så att vi verkligen kan påverka byggprocessen. Det handlar exempelvis om att planera avställningsytor och inte minst transportöppningar så att vi kan leverera in exempelvis lägenhetsanpassade gipspaket i rätt lägenhet och i rätt tid.

Leveranssystemet LogNet
Förra året introducerade Bygglogistik AB det egenutvecklade leveransplaneringssystemet LogNet på Stockholmsarenan. Systemet bidrar till ett effektivare informationsflöde så att rätt personer

Materialleveranserna måste synkroniseras med produktionen. Planera rätt avställningsytor och blockera inte transportöppningar.

i rätt tid och i rätt format

kan aviseras vid rätt tillfälle och direkt få kontroll över sitt eget material.

– Stockholmsarenan är ett oerhört komplext byggprojekt i en trång stadsmiljö. Med tanke på att arbetsplatsen sammanlagt ska ta emot fler än 100 000 materialleveranser krävs en ytterst noggrann planering, säger Samuel Lindén.

Stockholmsarenan, som byggs av PEAB, är Bygglogistikts hittills största enskilda projekt.

– Vi är tio medarbetare som jobbar heltid på Stockholmsarenan. Förutom logistikansvarig har vi leveransplanerare och mottagningskontrollanter engagerade i projektet.

Svensk Bygglogistik AB har utvecklat ett eget leveransplaneringssystem – logNet. Det är mycket effektivt, vilket särskilt märks vid komplexa byggen, säger Magnus Bech och Samuel Lindén.

I dag svarar konsulttjänster och heltidstjänster inom logistik på olika byggprojekt för cirka 75

procent av Svensk Bygglogistikts omsättning. Den övriga verksamheten består av den gren som

företaget ursprungligen byggdes upp kring – "intransport av byggmaterial på kvällstid".

Chalmers-studenter

Många som gör det jobbet är studenter som läser Väg och Vatten på Chalmers i Göteborg.

– Det var också på den vägen som jag kom i kontakt med företaget, berättar Samuel Lindén. Jag studerade själv på Chalmers och extraknäckte på kvällarna med att transportera in material på olika byggarbetsplatser i Göteborg. Jag tyckte bygglogistiken var så spännande och utmanande att jag tog chansen att börja på Bygglogistik när jag var klar med min examen.

Packat och klart!

Skanska bygger ut äldreboendet Sommarro i Kristianstad med 45 nya boenderum, gemensamhetslokaler och kök. Knauf Danogips levererar innerväggsgips, stålreglar och Fireboard till inklädning av stälpelare och stålbalkar i den sex våningar höga byggnaden.

– Vi får rumsanpassade gips- och stålpaket som vi lyfter in med byggkranen innan vi "täpper igen" med ett nytt bjälklag, berättar platschefen Fredrik Nilsson.

– I dagarna har vi börjat att regla och gipsa innerväggarna i bottenvåningen. Eftersom rätt antal skivor och regler redan finns på plats i respektive rum går arbetet betydligt snabbare än om vi hade staplat gipspaketerna på ett ställe på arbetsplatsen.

– Visst finns det också nackdelar med tidiga leveranser, fortsätter Fredrik. Gipspaketerna står ibland i vägen när vi gör utsättningar, men tidsvinsten när vi bygger innerväggarna väger trots allt

tyngre. Snickarna slipper lägga tid på att transportera runt gipskivor på byggarbetsplatsen.

Sommarro klart till vintern

Det nya äldreboendet, som ligger centralt i Kristianstad men ändå

TEMA
DROS

Skanskas platschef Fredrik Nilsson och Fredrik Valentinsson från Knauf Danogips har ett nära samarbete, både när det gäller materialval och leveransplanering till äldreboendet Sommarro i Kristianstad.

med det gamla villaområdet Utanverkens lummiga grönska alldeles in på knuten, ska stå färdigt till nästa sommar. Då ska den platsgjutna betongstommen och yterväggarna vara klädda med röd tegel så att det nya äldrebo-

endet smälter väl samman med den gamla huvudbyggnaden. – Det blir ett fint hus, säger Fredrik och blickar upp mot vindsvåningen som ska vara tät innan den bistra skånska vintern snart gör sitt intåg.

Lägenhetsanpassat spar tid! Här står paketen som innehåller rätt mängd innerväggsgips och stålreglar till just det här boenderummet, förklarar Fredrik Valentinsson från Knauf Danogips.

– Vi sparar mycket arbetstid på lägenhetsanpassade leveranser, säger Fredrik Nilsson, Skanska.

Två lägenhetsanpassade paket lyfts in i ett av de blivande husen i kvarteret Madicken och ställs på anvisad plats innan stommen ska resas.

MADICKEN, MALMÖ

Projekt

36 friliggande villor i Gyllins Trädgård.

Byggherre och generalentreprenör

JM AB.

Arkitekt

Swrco Architects AB/White arkitekter AB

Knauf Danogips

Har levererat Classic Board (invändig normalgips), stålprofiler, Ceiling Board (takgips) och Humidboard.

Säljare/kontakt

andreas.ahlinder@knaufdanogips.se

Först ut... och sist in!

I det nya bostadsområdet Gyllins Trädgård, som nu håller på att växa fram i Husie i Malmö, bygger JM 36 villor i två plan. De tolv första villorna i kvarteret Madicken blir inflyttningsklara före jul och hela kvarteret ska stå klart till sommaren.

– Knauf Danogips är helt rätt ute när man lägenhetsanpassar sina leveranser till byggarbetsplatsen, säger Anders Hinn, platschef på JM AB.

Classic Board (normal innerväggsgips), stål, Ceiling Board (takgips) och Humidboard till badrummen har levererats i lägenhetsanpassade paket från Knauf Danogips. Två paket till varje plan har lyfts in och ställts på anvisad plats innan stomresningen.

– Det är så här man ska bygga, säger platschefen Anders Hinn på JM AB. Med lägenhetsanpassade leveranser blir spillet mycket mindre samtidigt som vi slipper en massa onödig hantering av gipsskivorna.

– För ska vi lyckas pressa bostadskostnaderna är det med ett ännu mer rationellt byggande. Därför är Knauf Danogips helt rätt ute när man lägenhetsanpassar sina leveranser.

Anders Hinn poängterar också hur viktigt det är att packa skivmaterialet rätt. Man ska inte behöva stuva om i paketen på byggarbetsplatsen.

– Eftersom vi börjar med innertaken packar Knauf Danogips takskivorna sist i paketen. Då är det

När skivmaterialet är rätt packat från början slipper man stuva om i paketen på byggarbetsplatsen.

bara att skära upp plastemballaget och börja gipsa direkt. Det här har fungerat perfekt.

De 36 villorna är alla på 131 kvadratmeter. Tidlös arkitektur, en gedigen konstruktion och noga utvalda material av hög kvalitet borgar för ett bekymmersfritt boende i Malmös nya gröna villastadsdel, försäkrar JM.

Käpplunda Park i Skövde. Illustration: Abako Arkitektkontor.

PEAB I SKÖVDE VALDE DROS

Lastar in gips och stål innan bjälklaget läggs på

I Skövderegionen bygger PEAB 300 lägenheter i fyra olika bostadsprojekt. I samtliga är det DROS som gäller – Danogips Resurs-OptimeringsSystem för ett effektivt och lönsamt byggande.

– Vi är helnöjda, säger projektledare Joacim Staaf på PEAB i Skövde. Lägenhetsanpassade leveranser av gips och stål betyder mindre hanteringstid och mindre avfall på byggarbetsplatsen. Men framför allt lägre kostnader.

Det största bostadsprojektet är Käpplunda Park i centrala Skövde. Här bygger PEAB 206 lägenheter i sju punkthus med fem – åtta våningar och fem fyrfamiljshus i två plan. Bygget startade i våras och de första lägenheterna ska stå inflyttningsklara i juni månad nästa år.

– Vi bygger ut området i tre etapper och de sista lägenheterna ska stå klara hösten 2013.

Rätt mängd och rätt mått

Samtidigt som grundarbetena började tidigt i våras skickade PEAB över planritningarna till Knauf Danogips tekniska avdelning i Åhus för mängdberäkningar.

– Vi beräknade och måttanpassade hur mycket gips och stål som gick åt till respektive lägenhet, berättar Bengt Lindkvist, teknisk support på Knauf Danogips. Sedan levererar vi gipspaketen väl emballerade och lägenhetsnumrerade enligt leveransplanerna. Stålprofilerna levererar vi till respektive våningsplan.

På byggarbetsplatsen lyfts de numrerade paketen in till respektive lägenhet innan bjälklaget läggs på.

Tidiga leveranser

– Förvisso innebär det tidiga leveranser, men hanteringen är så smidig att det är väl värt att ha gipspaketen stående på respektive våningsplan ett par månader innan vi börjar gipsa inner-

– Lägenhetsanpassade leveranser sparar både tid och pengar, säger Henrik Stålrös och Bengt Lindkvist, Knauf Danogips.

väggarna, säger Joacim Staaf. Vi slipper ju en massa tidskrävande hanteringsarbete. Gipsskivorna finns på rätt plats och i rätt mängd när vi börjar bygga innerväggarna.

– Dessutom blir spillet minimalt, poängterar han. På så vis sparar vi kostnader samtidigt som vi slipper en massa avfall på arbetsplatsen.

– Vi bygger oss uppåt med ett nytt bjälklag vart åttonde dygn. När bjälklaget är klart lyfter byggkranen in gips- och stålpacketen till respektive våningsplan innan vi fortsätter med att läg-

ga på ett nytt bjälklag. Vi räknar med att ha rest fyra av husen före jul.

Fyra DROS-projekt

Betydligt längre har PEAB kommit med de båda punkthus i vardera sju våningar som företaget byggt i egen regi och i samarbete med Abako Arkitekter i Göteborg på Sofiedal i Skövde. Här står de första, av de totalt 56 lägenheterna, redan inflyttningsklara.

– Det här projektet var mitt första där vi konsekvent jobbade med mått- och lägenhetsanpassade gips- och stålleveranser. Det fungerade så bra att vi faktiskt aldrig tvekade på den här smarta logistiklösningen när vi påbörjade Käpplunda Park åt Skövdebostäder, säger Joacim Staaf, som också ansvarar för uppförandet av två punkthus i Mariestad och två punkthus i Tibro på 44 respektive 38 lägenheter. Även dessa båda byggs givetvis som DROS-projekt.

ROT-projekt i trång stadsmiljö

På Birger Jarlsgatan i centrala Stockholm bygger Q-gruppen om tre sjuvåningshus i kvarteret Väduren till vård- och trygghetsboende. Tidiga morgnar har lägenhetsanpassade stål- och gipspaket från Knauf Danogips lyfts in på respektive våningsplan.

– Det är mycket stora mängder gips som har gått åt, berättar arbetsledare Anders Löfberg från Q-gruppen. Vi har fått leveranserna efter hand som vi jobbat oss uppåt i huset. Lägenhetsanpassade och längdade.

Anders Löfberg menar att Knauf Danogips DROS-koncept är en förutsättning för så här stora ROT-projekt. Framför allt i trånga stadsmiljöer är det viktigt att få leveranserna i absolut rätt tid och i rätt mängd.

– Det finns varken tid eller utrymme för oss att hantera mer material än nödvändigt, säger han.

Påbyggnad av våningsplan

Knauf Danogips har också levererat Aquapanel Indoor till våtrummen, storkök och till andra utsatta väggytor, Mitex-skivor till

Anders Löfberg från Q-gruppen har lett arbetet med att bygga om de tre fastigheterna (i bakgrunden) till ett vård- och trygghetsboende på Östermalm i Stockholm. Det blir inflyttning efter årsskiftet och de flesta lägenheterna är redan uthyrda.

innertaken för att dölja ventilationen samt Fireboard brandgips.

Den totala ombyggnaden omfattar cirka 16 000 kvadratmeter inklusive påbyggnad av en våning.

De tre huskropparna, som är sammanbyggda med glasklädda passager på det sjunde våningsplanet, rymmer 54 lägenheter för vård och omsorg och 63 lägenheter för trygghetsboende samt

kontor, dagcenter, förskola och restaurang. Fastigheterna, som är byggda 1981, har även tidigare använts som äldreboende.

Övertog tomt betongskal

– Vi startade ombyggnaden för drygt ett år sedan. Då övertog vi i princip ett tomt betongskal. Vi flyttade ner teknik och ventilationsutrustning från vindsplanet till källaren så att vi kunde inreda även ovanvåningen, berättar Anders Löfberg.

Förutom invändig ombyggnad, har Q-gruppen även renoverat fasader och balkonger samt bytt ut fönsterpartier. Översta våningen är byggd som ett lågenergihus med solceller och sedumtak. Solcellsanläggningen bidrar till att försörja fastigheten med energi. Beställare är det kommunala fastighetsbolaget Micasa Fastigheter i Stockholm AB och inflyttningen sker etappvis med start i januari månad nästa år.

Snickaren Kenneth Arvidsson skär gipsskivor till lägenheterna. Arbetet underlättas av att rätt antal skivor ligger på rätt plats i respektive lägenhet.

KV. VÄDUREN, STOCKHOLM

Projekt

Ombyggnad av vård- och trygghetsboende på Birger Jarlsgatan i centrala Stockholm.

Generalentreprenör

Q-gruppen.

Arkitekt

Cedervall Arkitekter.

Beställare

Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Knauf Danogips

Har levererat Classic Board (invändig normalgips), Secura Board (brandgips), stålprofiler, Aquapanel Indoor, Fireboard och Mitex-skivan.

Säljare/kontakt

daniel.strand@knaufdanogips.se

50 fuktskadade villor fick nya ventilerade fasader

– Vi är helnöjda. Hantverkarna har gjort ett fantastiskt bra jobb och vi har fått nya, friska fasader på våra hus. Nu lägger vi allt gammalt elände bakom oss.

Makarna Amy och Per Olof Boström är två av de 50 villaägare i området Lokattsbacken i Göteborg som för drygt fem år sedan upptäckte att deras enstegstätade fasader var svårt fuktskadade. De putsade fasaderna började spricka och i flera hus fanns fuktskador i golven i anslutning till ytterväggarna.

– Det kom som en chock. Villorna var ju byggda så sent som 1997 och inte räknar man med att be-

höva byta fasad på ett nytt hus efter bara sex – sju år, säger Amy. Efter en lång och slitsam process, där byggherren Egnahemsbostäder i Göteborg var motparten, valde villaägarna gemensamt att upphandla Granova Bygg AB för det omfattande sanerings- och renoveringsarbetet.

Aquapanel Outdoor

– I samråd med Granova bestämde vi oss för Knauf Dano-

gips typgodkända och ventilerade fasadsystem Aquapanel Outdoor, berättar Per Olof. Vi är mer än nöjda, både med resultatet och med hantverkarnas arbete. Nu har vi fått fasader som är ordentligt luftade och det känns tryggt.

Efter att ha sanerat och renoverat fasaden på ett "provhus" startade Granova det omfattande arbetet med att byta ut fasaderna på de återstående 49 villorna våren 2010. I dagarna putsas det sista huset.

– Skadorna var långt värre än vad vi hade kunnat föreställa oss, berättar platschefen Per Larsson. Fukt hade trängt in i väggarna och inte bara skadat yt-

terväggsgipsen och isoleringen utan också regler och andra träkonstruktioner i fasaderna.

Vattnet rann ur väggarna

– De svåraste skadorna hade vi under fönster och balkonger och i anslutning till olika infästningar. Från de värsta angripna delarna formligen rann vattnet ut ur väggen.

Först revs de gamla fasaderna. Puts, cellplast och vindskyddsskivan följde med när saneringsföretaget sågade ut kvadratmeterstora delar av fasaden. En kontrollant från SP mätte därefter fukthalten i väggkonstruktionerna och markerade med olika färger vilka delar som skulle by-

LOKATTSBACKEN, GÖTEBORG

Projekt

Utbyte av fuktskadade fasader.

Byggherre

50 villaägare i Lokattsbackens samfällighetsförening.

Entreprenör

Granova Bygg AB.

Knauf Danogips

Har levererat Aquapanel Outdoor ventilerat fasadsystem och systemprofiler.

Säljare/kontakt

roland.torkelsson@knaufdanogips.se
henrik.stalros@knaufdanogips.se

– Nu har vi äntligen fått nya friska fasader på Lokattsbacken, säger villaägaren Per Olof Boström. Per Larsson, Granova Bygg, är nöjd med slutresultatet. I den nya fasaden ventileras all fukt effektivt bort.

Med olika färger markerades vilka fuktskadade delar i väggkonstruktionen som skulle bytas ut helt respektive putsas eller hyvlas ner.

tas ut helt respektive putsas eller hyvlas ner.

Villaägarna bodde kvar

Renoveringsarbetet följde en förutbestämd byggplan. På etapp ett började vi på ett nytt hus var femte dag och på etapp två var åttonde dag. Skadat isolering och skadat regelvirke byttes ut. Väggarna kläddes med nytt vindskydd och därefter monterades Aquapanel-skivorna på stående perforerad ställläkt med 25 millimeters luftspalt innan väggarna putsades av FC Mureri AB. Villaägarna bodde kvar under hela ombyggnadsarbetet.

– Det var inte roligt. Det skakade och bullrade. Vi fick plocka

ner alla tavlor och andra lösa föremål utmed väggarna, säger Amy och Per Olof.

– Men vi visste ju att jobbet måste göras och trots omständigheterna har vi haft ett fantastiskt gott samarbete med alla hantverkare som varit engagerade i projektet.

Effektiv ventilation

I den nya luftade fasaden ventileras all fukt effektivt bort utan att förorsaka skador.

– Mätningar har visat att luften i den 25 millimeter breda luftspalten ventileras ut 200 gånger i timmen, säger Per Larsson. Per Olof nickar instämmande och berättar hur han den gång-

Väggarna kläddes med nytt vindskydd och därefter monterades Aquapanel-skivorna på stående perforerad ställläkt med 25 millimeters luftspalt.

– Vi har förmodligen bara sett toppen av ett isberg, konstaterar Per Larsson, Granova Bygg och Roland Torkelsson, Knauf Danogips.

na vintern registrerade hur snön intill husgrunden snabbt smälte bort. Det tyder på bra ventilation i fasaden, menar han.

Toppen av ett isberg

Samtidigt som Per Larsson skakar på huvudet åt metoden att byg-

ga med enstegstätade fasader är han ödmjuk och vill inte kritisera byggmetoder som för bara några år sedan var vedertagna i branschen.

– Jag har själv varit med om att bygga på det här sättet. Nu, med facit i hand, inser vi att det var fullständigt galet och jag är rädd för att vi ännu så länge bara sett toppen av ett isberg. Det finns åtskilliga tiotusentals hus som är byggda med den här metoden.

Granova Bygg har parallellt med fasadrenoveringarna på Lokattsbacken också byt ut fuktskadade fasader i ett villaområde i Björkekärr i Göteborg. Fler projekt är på gång.

Foto: Klas-Göran Timbäck

Av de 30 galärskjuln från 1750-talet återstår endast två. Nu restaureras de K-märkta byggnaderna och till våren öppnar nya Spritmuseum vid Djurgårdskaen.

Spritmuseum slår upp på nytt i K-märkta galärskjul

Foto: Klas-Göran Timbäck

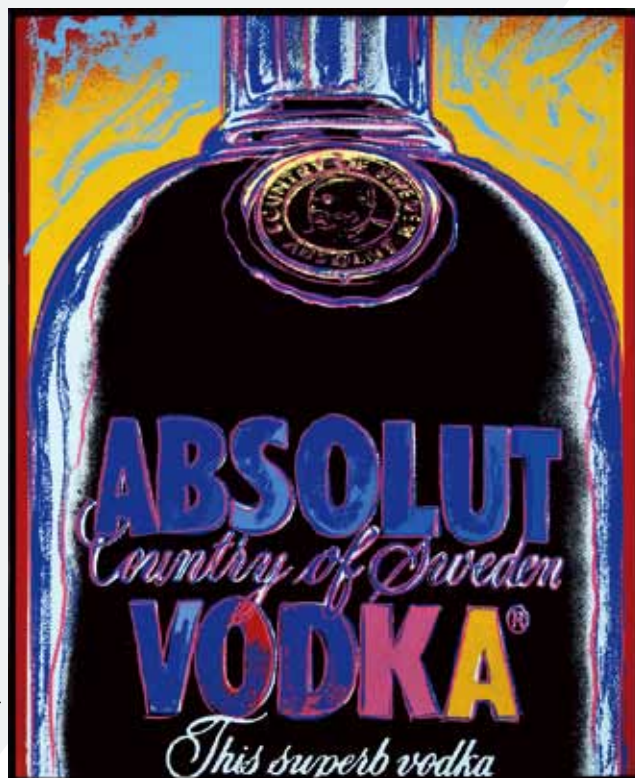
Foto: Klas-Göran Timbäck

Exteriören och de gamla takbjälkarna som bär upp konstruktionen i de K-märkta galärskjuln måste bevaras, säger produktionsledaren Roger Kjell på Q-gruppen och Daniel Strand, Knauf Danogips. Utmaningen ligger i att kombinera nytt modernt material med det gamla.

Foto: Per Myrstedt

Brännvinsapparaterna användes för destillation vid Reimersholms spritfabrik.

Som en del av sprithistorien kommer det nya museet att ställa ut The Absolut Art Collection med bland andra Andy Warhol.

På 1750-talet byggdes ett 30-tal galärskjul vid Djurgårdens södra strand, det vi idag kallar Galärvarvet, i Stockholm. Drygt 250 år senare bygger Q-gruppen om de två enda kvarvarande skjulen till Spritmuseum med The Absolut Art Collection.

Galärskjulen ritades av Carl Hårleman, dåtidens främsta arkitekt som även slutförde arbetet med Stockholms slott. Efter att galärskjulen utsatts för både bränder och 1800-talets rivningsiver återstår idag enbart två skjul, 50 meter långa och 30 meter breda.

– Utmaningen ligger i att kombinera nytt modernt material med det gamla. Vi ska bevara exteriören och de gamla takbjälkarna som bär upp konstruktionen, säger produktionsledaren Roger Kjell på Q-gruppen.

– Vi har lagt om taket och återanvänt de gamla enkupiga tegelpannorna. Nu jobbar vi med innerväggarna. Det är ett tidskrävande jobb eftersom det inte finns några givna mått. Exempelvis skiljer takhöjden en me-

ter från den ena gaveln till den andra!

Material från Knauf Danogips

– Vi bygger innerväggarna med innerväggsgips från Knauf Danogips. I våtrummen och i restaurangköket använder vi Aquapanel Indoor och alla takbjälkar som inte blir synliga klär vi med Fire Board brandgips, fortsätter Roger Kjell.

I ett sådant här speciellt har det varit svårt att mätanpassa stål och gips. Vägghöjderna varierar och det finns många vinklar och vrår. Det finns inga standardlösningar.

– Därför har vi valt standardlängder på gipsskivorna. Det mesta måste ändå sågas på plats.

The Absolut Art Collection

Interiört byggs de båda längorna samman och delar av byggnaden får också ett andra plan. Spritmuseum ska inte bara visa spritens historia och vårt kontrastrika förhållande till alkoholen. Som en del av sprithistorien kommer det nya museet också att ställa ut The Absolut Art Collection – en av nutidens mest spek-

takulära konstsamlingar med verk av bland andra Andy Warhol, Keith Haring och Linn Fernström.

Ombyggnaden av de båda Galärskjulen startade i våras. Det nya Spritmuseum ska stå inflyttningsklart i maj 2012.

SPRITMUSEUM

Projekt

Ombyggnad av 250 år gamla galärskjul till museum.

Beställare

Kungliga Djurgårdens förvaltning.

Generentreprenör

Q-gruppen.

Arkitekt

Lomar Arkitekter.

Knauf Danogips

Har levererat Classic Board (invändig normalgips), stålprofiler, Aquapanel Indoor och Fireboard.

Säljare/kontakt

Fotomontage: Lomar Arkitekter

Ett detektivarbete att hitta rätt färg

Färgsättningen av nya Spritmuseum är värt ett kapitel för sig.

Tillsammans med en rad sakkunniga experter har Lomar Arkitekter, som ritat museet, ägnat sig åt ett historiskt detektivarbete för att hitta den ursprungliga färgsättningen. I dag är de båda skjulen målade med linolja, en guldockrafärg som tros ha tillkommit i samband med världsutställningen 1897.

Denna gula färgsättning har ifrågasatts både antikvariskt, historiskt och stadsbildsmässigt när de kulturskyddade skjulen nu görs om till museum. Under 1700-talet användes färgen ofta på gods och herresäten, men aldrig på enkla bruksbyggnader eller i marina miljöer.

Lomar Arkitekter påbörjade undersökningar på plats och dessa indikerade då att skjulen från början varit svarttjärade. Men ganska snart upptäcktes ett antal 1700-talsmålningar av konstnären Johan Sevenbom på Stockholms stadsmuseum och där man i bakgrunden kan se ett av galärskjulen med rödtjärad fasad i en färluröd ton.

Detta tror man nu därför är den ursprungliga färgsättningen och det är också den som Lomar Arkitekter nu föreslagit som den slutgiltiga färgen.

Kontakta oss

Knauf Danogips GmbH
SE-296 80 Åhus
Sverige
Tfn 044-28 78 00
Fax 044-28 78 90
E-post info@knaufdanogips.se
www.knaufdanogips.se

B

Illustration: Arkitekter Engstrand och Speek

Kusin Vitamin på löpande band

det nya bostadsområdet Annedal i Bromma Mariehäll uppför Värmdö Bygg AB 113 lägenheter i tre fyra – sex våningar höga huskroppar på totalentreprenad åt Svenska Bostäder AB i kvarteret Kusin Vitamin. I projektet ingår också en restaurang och en affärslokal.

– Vi bygger med prefabricerade betongelement, utfackningsväggar i trä och lättväggar med stålreglar och gips, berättar platschefen Henry Holmér. Vi startade markarbetena i slutet av januari och inflyttning sker etappvis under vecka 18–42 nästa år. I de tre huskropparna finns sju trapphus. I det första är innerväggarna redan färdiggipsade och nu pågår arbetet med att regla väggarna i det andra trapphuset.

De tre huskropparna byggs av prefabricerade betongelement i fyra – sex plan. Fasaderna upp till och med det andra våningsplanet ska kläs med värmebehandlad furupanel.

– Vi bygger efter löpande-band-principen, trapphus efter trapphus. Två man går före och sätter

reglar innan ett annat arbetslag monterar det första gipslagret så att elektrikerna kan komma till.

Det är ett rationellt och kostnads-effektivt sätt att bygga på. Knauf Danogips levererar Classic Board och MR-reglar i speciallängder, dörröverstycken samt Aquapanel Indoor i lägenhetsanpassade paket. Drygt 60 procent av gipsleveranserna är redan på plats.

– Vi lyfter in paketen till respektive lägenhet innan vi sätter utfackningsväggarna. Det är ett rationellt sätt att bygga på. Materialet finns på plats när snickarna kommer på morgonen, säger Henry Holmér.

Totalt ska det byggas cirka 2 000 lägenheter i Annedal fram till 2015.

KUSIN VITAMIN

Säljare/kontakt

daniel.strand@knaufdanogips.se